

ріст при культивуванні, що свідчить про рухливість усіх штамів досліджених сальмонел.

Ферментативні (цукролітичні та протеолітичні) властивості отриманих від загиблих поросят епізоотичних штамів сальмонел варіювали в межах роду. Сальмонели не ферментують сахарозу, не розкладають лактозу, не розщеплюють саліцин і сечовину, не утворюють індолу, утворюють сірководень, реакція Фогеса-Проскауера негативна, реакція з метиловим червоним позитивна. Після зараження білих мишок культурами з епізоотичних штамів сальмонел, лабораторні тварини гинули як правило через 3-5 діб. В фіксованих та зафарбованих за Грамом мазках – відбитках спостерігали грамнегативні палички з заокругленими кінцями, розташованими поодинокі.

За результатами реакції аглютинації отримані нами штами сальмонел належали до *Salmonella choleraesuis*. Ми перевірили отримані штами сальмонел на резистентність до антибактеріальних препаратів. Дослідженнями встановлено, що виділені культури *Salm. choleraesuis* давали затримку росту навколо дисків з байтрилом на 22 мм, Окси-100 і гентаміцин – на 21 мм. Левоміцетин і канаміцин обумовлювали затримку росту в середньому на 9 мм; стрептоміцин та тетрациклін – на 4 мм. Навколо ж дисків з ампіциліном, оксациліном та еритроміцином спостерігався суцільний ріст.

УДК 637.05

Красьоха Я.В., студент II курсу магістратури напряму підготовки «211-ветеринарна медицина»,

Науковий керівник – Супрович Т.М, доктор с.-г. наук, професор
Подільський державний університет, Україна

ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ЧУМИ М'ЯСОЇДНИХ У СОБАК В ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ РАЙОНІ ТА М. ХМЕЛЬНИЦЬ

Актуальність теми. З даних літератури відомо, що провідне місце в інфекційній патології м'ясоїдних, зокрема собак, займають чума м'ясоїдних і парвовірусний ентерит. Ці хвороби відрізняються високою контагіозністю, уражують багато видів родин псових, куницевих, енотовидних і характеризується досить різноманітними клінічними проявами. Захворювання на чуму м'ясоїдних можливе в будь-якому віці, однак частіше хворіють молоді тварини – собаки віком від 2 місяців до одного року, хутрові звірі – до 5-місячного віку. Резервуаром вірусу чуми м'ясоїдних у природі є дикі м'ясоїдні тварини та бродячі собаки. Джерелом збудника інфекції є хворі на чуму тварини, що виділяють вірус з витоками з очей і носа, слиною, калом, сечею, а також перехворіли тварини-вірусоносії впродовж 3 місяців після одужання. Зараження відбувається при прямому контакті здорових тварин з хворими, через контаміновані вірусом корми, воду, повітря, предмети догляду

Метою досліджень було дослідити епізоотологічні особливості чуми м'ясоїдних у собак в умовах Хмельницької державної районної лікарні ветеринарної медицини.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводилися у Хмельницької державної районної лікарні ветеринарної медицини, ПЛР – лабораторії і на кафедрі гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби Національної поліції України.

Результати дослідження. За допомогою даних ветеринарної звітності ми оцінили епізоотичну ситуацію по чумі м'ясоїдних у м. Хмельницькому та Хмельницькому районі за останні три роки. Дослідження показало, що за останні три роки загальна кількість тварин, що захворіли на чуму м'ясоїдних у районні та м. Хмельницькій поступово знижується. Так, у 2019 році захворюваність собак на чуму м'ясоїдних на 23% менше, ніж у 2017 році.

Ензоотія по захворюванню мала сезонність упродовж року. Найбільше собаки хворіли в квітні – травні. Поодинокі випадки захворювання ми спостерігали у листопаді та грудні. Найчастіше хворіли безпритульні та не щеплені собаки, або ті у кого були пропущені строки ревакцинації. Статистичний обробіток даних показав, що у районні серед хворих на чуму собак виявляються усі форми захворювання. Ми не спостерігали за останні три роки домінування якоїсь однієї форми чуми м'ясоїдних. У 2017 році найчастіше виявлялася ентеритна форма захворювання (33,3%). Досить часто виявлялися нервова і легенева форми захворювання (19,4% і 14,8% відповідно). У 2018 році найбільше спостерігалася нервова форма (35,5%). А у 2019 році найчастіше було виявлено атипову форму захворювання (34,5%). При цій формі клінічні симптоми перемішані і, взагалі, діагноз на чуму м'ясоїдних вдалося поставити остаточно лише за результатами ПЛР. Використання ПЛР-тесту для встановлення діагнозу на чуму м'ясоїдних збільшило прояв атипової форми аж до 34,5%. Тоді як у 2017 році атипова форма виявлялася у 28,6%, а у 2018 році – 21,1%. Захворювання найчастіше проявлялося у собак породи німецька вівчарка, ротвейлер, лайка, спаніель та метиси.

При дослідженні вікової динаміки захворювання собак на чуму м'ясоїдних було встановлено, що до збудника сприйнятливі тварини усіх вікових груп, але найчастіше хворіли цуценята від 2 до 6 місяців. У 2017 році 43,5% від усіх хворих собак саме належало до цієї вікової групи. Тварини до одного року також хворіли дуже часто. У 2017 році хворіло 26,8% ; у 2018-2019 роках хворими було по 25% від усіх хворих тварин. Необхідно відмітити, що цуценята хворіли і після щеплення. Собаки старше 6 років хворіли найменше. В основному хворіли не щеплені метиси.

УДК 619:618:714:616.9

Крикливий Н.О., студент II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»

Керівник: Боднар О.О., к. б. н., доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ДО ЕТІОЛОГІЇ ГНІЙНОГО ЕНДОМЕТРИТУ У КОРІВ

За даними літератури, гнійний ендометрит виникає після проникнення у родові шляхи патогенних мікроорганізмів під час пологів, або заносяться кров'ю з інших органів (гематогенно), а також при розвитку запальних процесів в інших ділянках тіла.